

Dominika VOSTRÁ, *Cestování za principátu*, České Budějovice 2012, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, bakalářská práce, 74 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Téma cestování v antickém starověku patří, jak to ostatně Dominika Vostrá naznačila v úvodní kapitole předloženého pojednání, k doposud spíše opomíjeným oblastem výzkumu české historické vědy. Jestliže si kolegyně Vostrá zvolila ve své bakalářské práci problematiku cestování v období raného principátu, lze považovat výběr jejího tématu za vědecky velmi závažný. Svě pojednání vystavěla na obsahové analýze vydaných děl antických autorů napříč různými literárními žánry (Apuleius, Artemidóros, Gaius Iulius Caesar, Marcus Tullius Cicero, Iuvenalis, Titus Livius, Lukiános, Publius Vergilius Maro, Petronius, Plinius Mladší, Plinius Starší, Plútarchos, Suetonius, Publius Cornelius Tacitus aj.). V sedmi kompilačně pojatých kapitolách se postupně zabývala fenoménem cestování po souši i po moři, sociálním postavením osob, které se vydávaly na cesty, důvody, proč někteří jedinci opouštěli své domovy, a riziky, jež s sebou přinášelo cestování. Stranou pozornosti neponechala ani pomůcky cestovatelů, mezi něž patřily především mapy a cestovní itineráře, a analýzu dopravní infrastruktury římského impéria. Na tomto místě je třeba vyzdvihnout především vynikající jazykovou výbavu Dominiky Vostré, která vedle dobré znalosti angličtiny nezapře, že je vystudovanou klasickou filoložkou.

Připomínky k práci jsou koncepčního a věcného rázu. Na s. 57 autorka tvrdí, že českému prostředí nabízí „*první ucelený pohled na cestování ve starověku*.“ Takové sebevědomé tvrzení se mi zdá vzhledem k rozsahu (přibližně 50 stran textu) a časovému ukotvení práce příliš nadnesené. Nehledě k tomu, že zcela stranou pozornosti ponechala vojenská tažení římské armády. Autorka z vybraného vzorku literárních pramenů pouze sesbírala a tematicky roztřídila informace, které se týkají cestování soukromých osob ve sledovaném období. Jen výjimečně s nimi dále kriticky pracovala a pokusila se je nějakým způsobem interpretovat. Pokud by autorka pojednání skutečně chtěla čtenářům podat „*první ucelený pohled na cestování ve starověku*“, pramenná základna by musela být podstatně širší. S tím souvisí i prostudovaná odborná literatura, jejíž dvoustránkový soupis se omezil pouze na 21 titulů.

Použitých pramenů a jejich autorů se týká i další připomínka. Skutečnost, že autorka na závěr práce uvedla krátké biogramy (autorka je označuje jako „*medailonky*“) starověkých literátů, s jejichž díly pracovala (s. 69-74), považuji za velmi přínosné, neboť čtenáři usnadní

orientaci v použitých pramenech. Zaráží mě však skutečnost, že mezi tyto osoby zařadila pontského krále Mithridata, významného římského vojevůdce Gnea Pompeia Magna a císaře Tiberia Claudia Nerona. Pokud je mi známo, ani jeden z nich není autorem žádného literárního díla!

Autorka předloženého pojednání rovněž velmi nedůsledně a nepřesně používá označení různých geografických oblastí (např. Arabie místo Arábie, Charikelie místo Charikleie). Stranou pozornosti nelze nechat ani některé faktografické omyly či používání ahistorických pojmů. Například na s. 34 píše, že jakýsi Pýtheás z Massallie před rokem 300 př. n. l. proplul Gibraltarem. Gibraltar však své jméno odvozuje od berberského vojevůdce Táríka ibn Zijáda, který zemřel v roce 720 po Kristu. Bylo by tedy nanejvýš vhodné použít nějaké jiné označení, které by odpovídalo době cesty výše uvedené osoby.

Uvedené připomínky slouží především jako možné podněty pro autorku předloženého pojednání. Až na několik gramatických a syntaktických prohřešků (např. s. 3, 47, 50, 71) a množství překlepů napsala Dominika Vostrá svou bakalářskou práci jazykem, který se vyznačuje přesnou větnou skladbou a shoduje se s pravopisnou normou současného českého jazyka. Proto bakalářskou práci Dominiky Vostřé doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **dobře**.

Borovany 22. 8. 2012

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.